

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijski savjet

RJEŠENJE

Po Zahtjevu za produženje pojedinačnog izuzeća sporazuma od zabrane utvrđenog Rješenjem Konkurencijskog vijeća br: UP-03-26-4-038-24/21 od 17. februara 2022. godine, podnosioca „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švicarska i „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja.

Sarajevo
januar, 2023. godine

Broj: UP-04-26-4-026-13/22
Sarajevo, 26. januar 2023. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 25., člana 42., a u vezi sa članom 4. st. (3), članom 5. Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) u postupku pokrenutom po Zahtjevu za produženje pojedinačnog izuzeća sporazuma od zabrane utvrđenog Rješenjem Konkurencijskog vijeća br: UP-03-26-4-038-24/21 od 17. februara 2022. godine, podnesen od privrednih subjekata „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švicarska i „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja, zaprimljenom dana 29. septembra 2022. godine pod brojem: UP-04-26-4-026-1/22, zastupani po Nihadu Sijerčiću, advokatu iz Sarajeva, BC UNITIC, Tower B/II, 71000 Sarajevo, na 114. (stotinučetnaestoj) sjednici održanoj dana 26. januara 2023. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

1. Produžuje se pojedinačno izuzeće sporazuma od zabrane, utvrđeno Rješenjem Konkurencijskog vijeća br: UP-03-26-4-038-24/21 od 17. februara 2022. godine, podnesen od privrednih subjekata „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švicarska i „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja, u smislu člana 6. stav (3) Zakona o konkurenciji.
2. Trajanje pojedinačnog izuzeća iz tačke (1) ovog Rješenja se utvrđuje do dana 26. oktobra 2023. godine.
3. Obavezuju se privredni subjekti „Philip Morris Products S.A.“ Švicarska i „KT&G Corporation“ Republika Koreja da plate administrativnu taksu na rješenje u iznosu od 1.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.
4. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je dana 29. septembra 2022. godine pod brojem: UP-04-26-4-026-1/22 zaprimilo Zahtjev za produženje pojedinačnog izuzeća sporazuma od zabrane utvrđenog Rješenjem Konkurencijskog vijeća br: UP-03-26-4-038-24/21 od 17. februara 2022. godine, podnesen od privrednih subjekata „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švicarska (u daljem tekstu: „Philip Morris“) i „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja (u daljem tekstu: „KT&G“) zastupani po Nihadu Sijerčiću, advokatu iz Sarajeva, BC UNITIC, Tower B/II, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Podnosioci zahtjeva) u smislu člana 6. stavak (3) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09), (u daljem tekstu: Zakon).

Podnosioci zahtjeva su samoinicijativno dopunili Zahtjev podneskom koji je zaprimljen od strane Konkurencijskog vijeća dana 18. novembra 2022. godine pod brojem: UP-04-26-4-026-2/22.

Konkurencijsko vijeće je uvidom u dostavljeni Zahtjev, utvrdilo da isti nije potpun, u smislu člana 29. Zakona, te je zatražilo od Podnosioca zahtjeva dopunu aktom broj: UP-04-26-4-026-3/22 dana 23.

novembra 2022. godine. Podnosioci zahtjeva su dostavili traženu dokumentaciju podneskom zaprimljenim pod brojem: UP-04-26-4-026-4/22 dana 1. decembra 2022. godine.

Uvidom u podneseni zahtjev Konkurencijsko vijeće utvrdilo da isti sadrži sve potrebno za dalje postupanje, te da je kompletan i uredan u smislu člana 28. stav (1) Zakona, te je na osnovu člana 28. stav (3) Zakona dana 13. decembra 2022. godine izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, broj: UP-04-26-4-026-5/22.

Konkurencijsko vijeće je na temelju navoda iz Zahtjeva i dostavljene dokumentacije, ocijenilo da zahtjev za produženje pojedinačnog izuzeća sporazuma od zabrane nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je u skladu sa članom 32. Zakona donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: UP-04-26-4-026-7/22 dana 14. decembra 2022. godine, koji je istog dana dostavljen podnosiocu, aktom broj: UP-04-26-4-026-11/22.

Dana 11. januara 2023. godine, Podnosilac zahtjeva je dostavio i podnesak broj: UP-04-26-4-026-12/22.

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su privredni subjekti „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švicarska i „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja.

1.1. Privredni subjekt „Philip Morris Products S.A.“ Švicarska

Privredni subjekt „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švicarska je međunarodna duhanska kompanija koja se bavi proizvodnjom i prodajom cigareta, nesagorijevajućih (bezdimnih) duhanskih proizvoda i povezanih elektronskih uređaja i pribora i drugih proizvoda koji sadrže nikotin na tržištima izvan Sjedinjenih Američkih Država.

Cigarete privrednog subjekta „Philip Morris“ se prodaju na preko 180 tržišta sa širokim spektrom vodećih međunarodnih brendova cigareta kao što su Marlboro, Bond Street, Chesterfield, L&M, Lark i Philip Morris.

IQOS portfolio brendova bezdimnih proizvoda podrazumijeva proizvode od duhana za grijanje (nesagorijevajući duhan), kao i proizvode na paru koji sadrže nikotin. Platforma 1 kompanije „Philip Morris“ je precizno kontroliran uređaj u koji se ubacuje i zagrijava posebno dizajnirana zagrijana duhanska jedinica kako bi se generisao aerosol.

Privredni subjekt „Philip Morris“ prodaje zagrijane jedinice duhana pod brendovima HEETS, HEETS Marlboro i HEETS FROM MARLBORO, zajednički definisani kao HEETS, kao i Marlboro HeatStics i Parliament Heat Stics.

Povezano društvo privrednog subjekta „Philip Morris“ u Bosni i Hercegovini je „Philip Morris BH“ d.o.o. za trgovinu Sarajevo, Trg solidarnosti 2a, 71 000 Sarajevo u kojem, isti, ima 100% vlasnički udio.

Pretežna registrovana djelatnost privrednog subjekta „Philip Morris BH“ d.o.o. Sarajevo jeste veleprodaja duhanskih proizvoda.

„Philip Morris BH“ d.o.o. Sarajevo prodaje obje komponente sistema veleprodavcu privrednom subjektu (**)¹, za dalju veleprodaju i maloprodaju.

(**) vrši dalju prodaju nesagorijevajućih potrošnih proizvoda velikom broju maloprodavaca koji u okviru svoje redovne djelatnosti prodaje duhanske proizvode krajnjim potrošačima: maloprodavcima kao što su kiosci, pumpe, supermarketi, trgovine itd. Prema procjenama privrednog subjekta „Philip

¹ Podaci predstavljaju poslovnu tajnu, u smislu člana 38. Zakona o konkurenciji.

Morris“ u Bosni i Hercegovini postoji oko (**) prodajnih mjesta koja prodaju cigarete, pri čemu oko (**) prodajnih mjesta prodaju HEETS, trenutno dostupni nesagorijevajući potrošni proizvod.

Uređaji se prodaju krajnjim korisnicima direktno od strane privrednog subjekta (**), kao i od strane većeg broja drugih trgovaca koji izraze komercijalni interes za prodaju uređaja, te trenutno postoji (**) takvih malotrgovaca, kao što su (**) i ostali koji nude uređaje u nekim od svojih fizičkih trgovina ili putem e-trgovine.

1.2. Privredni subjekt „KT&G Corporation“ Republika Koreja

Privredni subjekt „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja, je vodeća međunarodna duhanska kompanija koja potječe sa južnokorejskog tržišta.

Privredni subjekt „KT&G“ je prvobitno bio monopol u državnom vlasništvu, ali je privatiziran i danas su njegove dionice predmet javne trgovine.

Ključni brendovi privrednog subjekta „KT&G“ su Esse, Carnival i Pine.

Pored duhana privredni subjekt „KT&G“ je također aktivan i u oblastima farmaceutskih proizvoda, hrane i pića i proizvoda za zdravlje i ljepotu u Koreji.

Privredni subjekt „KT&G“ nije aktivan i nema povezanih društava u Bosni i Hercegovini.

2. Rješenje Konkurencijskog vijeća br: UP-03-26-4-038-24/21 od 17. februara 2022. godine

Konkurencijsko vijeće je Rješenjem br: UP-03-26-4-038-24/21 od 17. februara 2022. godine, utvrdilo pojedinačno izuzeće restriktivnog sporazuma - Ugovora o distribuciji od 29.01.2020. godine, zaključen između privrednih subjekata „Philip Morris Products S.A.“, Quai Jeanrenaud 3, 2000 Neuchatel, Švicarska i „KT&G Corporation“, 71 Beotkkot – gil, Daedeok – gu, Daejeon, 34337, Republika Koreja, u smislu člana 4. st. (1) i (3) i člana 5. Zakona o konkurenciji.

Pojedinačno izuzeće je utvrđeno na vremenski period od 3 (tri) godine i počelo je teći od dana zaključenja Ugovora o distribuciji između stranaka, podnosioca zahtjeva, tj. počev od 29. januara 2020. godine, te prema navedenom Rješenju pojedinačno izuzeće traje do 28. januara 2023. godine.

U predmetnom Rješenju, izvršena je analiza svih odredbi Ugovora o distribuciji, definisano je relevantno tržište, izvršena analiza relevantnog tržišta, te je u konačnici utvrđeno da su Podnosioci zahtjeva u dovoljnoj mjeri argumentisali ispunjenost Zakonom propisanih uslova za pojedinačno izuzeće predmetnog Ugovora, te je odlučilo da se isto odobri kao dopušteno u trajanju od tri godine, počevši od dana 29. januara 2020. godine, odnosno od dana potpisivanja Ugovora.

Također, u gore navedenom Rješenju, kao relevantno tržište je određeno *tržište veleprodaje nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama u Bosni i Hercegovini.*

3. Utvrđene činjenice predmetnog postupka i ocjena dokaza

Članom 6. stav (4) Zakona o konkurenciji propisano je kako se Zahtjev za produženje roka važenja pojedinačnog izuzeća, podnosi Konkurencijskom vijeću najkasnije četiri mjeseca prije isteka roka važenja.

Podnosioci zahtjeva za produženjem trajanja pojedinačnog izuzeća su isti podnijeli 4 (četiri) mjeseca prije isteka, kako je propisano članom 6. stav (4) Zakona o konkurenciji, te dostavilo svu potrebnu dokumentaciju, za razmatranje tokom postupka.

Analizom i ocjenom podnesenog Zahtjeva kojim se traži produženje pojedinačnog izuzeća od zabrane na osnovu člana 6. stav (4) Zakona, a na osnovu provedenih dokaza i utvrđenih činjenica u postupku, utvrđeno je kako u periodu trajanja pojedinačnog izuzeća nisu nastupile nove okolnosti koje bi u

značajnoj mjeri odstupale od činjenica utvrđenih u prethodno provedenom postupku.

Konkurencijsko vijeće je kao u prethodno provedenom postupku utvrdilo i kako predmetni Ugovor ispunjava i uslove iz člana 4. stav (3) Zakona, odnosno da ovaj Ugovor nameće samo ograničenja koja su nužna za postizanje ciljeva, te istodobno ne omogućava isključivanje konkurencije u bitnom dijelu predmetnih proizvoda ili usluga.

Podnesenim zahtjevom se tražilo produženje trajanja pojedinačnog izuzeća do 26. oktobra 2023. godine, a u skladu sa zaključenom Ugovoru o distribuciji, i odredbi istog, o trajanju početnog perioda i početka lansiranja prodaje.

Relevantni proizvodi koji će u skladu sa Ugovorom nastaviti biti predmet prodaje i u daljem periodu na tržištu Bosne i Hercegovine su: Lil Solid Plus, Lil Solid Mini i Fiit.

Lil Solid Plus i Lil Solid Minis su elektronski uređaji koji se koriste za uživanje nikotina. Oni zagrijevaju duhan iznutra koristeći tzv. pin heating tehnologiju radi pružanja užitka konzumiranja duhana bez pepela i neprijatnog mirisa dima iz cigareta. U jednom punjenu, ovi proizvodi nude nekoliko uzastopnih korištenja.

Fiit je patrona nesagorijevajućeg duhana, dizajnirana za konzumiranje sa Lil Solid Plus i Lil Solid Mini.

Dakle, kao bitnu činjenicu ovog postupka Konkurencijsko vijeće je cijeno dužinu trajanja, postojećeg izuzeća, te činjenicu da se produženje postojećeg izuzeća traži za kraći vremenski period, i to od 29. januara 2023. godine do 26. oktobra 2023. godine, odnosno produženje se tražilo za dodatnih nepunih osam mjeseci.

Naime, prema važećem Ugovoru o distribuciji, početno trajanje Ugovora je tri godine od početka prodaje (lansiranja) relevantnih proizvoda na posljednjem od tri početna tržišta (**). Budući da je Ugovor zaključen 29. januara 2020. godine, a dok su proizvodi lansirani na (**) tržištu 17. avgusta 2020. godine, na (**) tržištu 7. septembra 2020. godine, a na (**) tržištu 26. oktobra 2020. godine, početni periode inicijalnog Ugovora traje do 26. oktobra 2023. godine.

Također, obzirom da je važeće Rješenje od strane Konkurencijskog vijeća doneseno dana 17. februara 2022. godine za tržište Bosne i Hercegovine, komercijalizacija relevantnih proizvoda, KT&G proizvoda na tržištu Bosne i Hercegovine je započeta tokom februara 2022. godine, a dalju distribuciju obavlja (**), sasvim opravdano je produženje trajanja pojedinačnog izuzeća kako bi se u dodatnom vremenskom periodu relevantni proizvod etablirao na tržištu Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće je cijeneći način na koji primjena Ugovora potrošačima omogućava pravičan udjel koristi koja iz istog proizilazi, imalo je u vidu navod da će ekskluzivna distribucija pružiti potrošačima više mogućnosti da ostave klasične cigarete, nudeći im portfolio koji im pruža širi spektar izbora ukusa, cijene i tehnologije, te veći izbor proizvoda koji manje škode zdravlju. Radi se o proizvodima koji su manje štetni po zdravlje od konvencionalnih duhanskih proizvoda, a inovacije i briga za zdravlje su osnovi razvoja alternativa konvencionalnim duhanskim proizvodima.

Povećanje alternativa proizvodima koji sadrže nikotin dostupnih na tržištu Bosne i Hercegovine dovest će do sveukupnog općeg povećanja kvalitete i konkurentnosti tržišta, kao i uvođenja dodatnih inovacija za lokalne potrošače (ne samo dodatne opcije za e – cigarete i nesagorijevajuće proizvode, već potencijalno i hibridne opcije koje „Philip Morris“ nema u svojoj ponudi).

Kao razlog za odobravanje produženja trajanja izuzeća, uzeta je u obzir i priroda investicije koju će učiniti „Philip Morris“, značaj mogućnosti da izgradi koherentan imidž brenda i portfolio strategija, identificiraju potencijalni problemi u vezi s patentnom, kao i potreba izbjegavanja da se „KT&G“ neopravdano koristi investicijom privrednog subjekta „Philip Morris“, odredbe o ekskluzivnosti se mogu smatrati nužnim za zaključenje ugovora.

Ekskluzivnost se može posmatrati kao pravednu kompenzaciju za angažman „Philip Morrisa“ u promociji proizvoda „KT&G“ bez dima, a snažan konkurentski pritisak postojećih alternativnih dobavljača (kao i činjenica da „KT&G“ nije samostalno prisutan u Bosni i Hercegovini) ublažava bilo kakve ograničavajuće efekte.

Također, trajanje odredbi o ekskluzivnosti ne ide izvan onoga što je neophodno za ostvarivanje općih ciljeva Ugovora, naročito imajući u vidu da se radi o ugovoru sa djelovanjem širom svijeta, koji omogućava postupno lansiranje proizvoda na raznim tržištima.

Imajući u vidu sve navedeno Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da dalje produženje pojedinačnog izuzeća neće dovesti do sprječavanja, ograničavanja i narušavanja konkurencije na relevantnom tržištu veleprodaje nesagorijevajućih proizvoda koji su alternativa cigaretama u Bosni i Hercegovini, pri čemu se potrošačima omogućuje pravičan udio koristi koja iz njih proizlazi, a koji nameću samo ograničenja nužna za postizanje ciljeva i ne onemogućuje isključivanje konkurencije na bitnom dijelu predmetnih usluga.

Na osnovu gore navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački 1. i 2. dispozitiva ovoga Rješenja.

4. Administrativna taksa

Podnosilac zahtjeva na ovo Rješenje, u skladu sa odredbom člana 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka b) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem („Službeni glasnik BiH“, br. 30/06 i 18/11) je dužan platiti administrativnu taksu u iznosu od 1.000,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

5. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dopuštena žalba.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednik

Nebojša Popić

Dostaviti:

- podnosiocu zahtjeva, putem opunomoćenika i
- u spis;